

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 96/13, 89/16 i 5/22) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2021. GODINU HRVATSKE DEMOKRATSKE ZAJEDNICE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 03-07-6-470/22
Sarajevo, 08.04.2024. godine

SADRŽAJ

1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5.1 NALAZI.....	6
5.2 PREPORUKE	12

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine za 2021. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 5. stav (4), člana 6. stav (2), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine za 2021. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine se finansirala iz sljedećih izvora¹:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	94.005,47	3,92
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	153.364,54	6,39
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	15.000,00	0,63
4.	Prihodi od imovine (3-c)	90,99	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	4.840,04	0,20
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	2.132.721,15	88,86
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	2.400.022,19	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	2.400.022,19	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine iskazala je rashode u ukupnom iznosu od 1.913.083,68 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv je HDZ BiH.

Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine je, rješenjem broj: R-I-23/90 od 06.09.1990. godine, upisana u registar Višeg suda u Sarajevu. Politička stranka je 2001. godine promijenila sjedište, pa je Rješenjem broj: R-1/2001 od 03.09.2001. godine, te izmjenama od 26.02.2002. godine, 28.05.2003. godine i 23.06.2005. godine i rješenjem broj: R/1-09 od 01.10.2009. godine upisana promjena podataka u registru političkih stranaka kod Općinskog suda u Mostaru. Rješenjem Općinskog suda u Mostaru broj: R/2-09 od 08.07.2009. godine u registar su upisane promjene Statuta stranke i promjene podataka u registru političkih stranaka.

Sjedište političke stranke je u Mostaru, ulica Kneza Domagoja bb.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke je Dragan Čović, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2021. godinu je Marica Jurić.

¹ Podaci iz korigovanog godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu-priloga uz obrazac 3, koji je dostavljen 04.04.2024. godine.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, organizacionu strukturu Hrvatske demokratske zajednice BiH čine:

- Središnjica Mostar,
- 9 županijskih odbora,
- 6 gradskih odbora,
- 57 općinskih odbora,
- Zajednica žena „Kraljica Katarina Kosača“ i
- Odbor za Distrikt Brčko.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine za 2021. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled i kontrolu finansijskih izvještaja Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovin u periodu od 2004. do 2020. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, izdat je Izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama stranci da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava, da se u skladu sa odredbom člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, prilozi uplaćuju na račun centrale stranke, da se ne finansira iz zabranjenih izvora, da u skladu sa odredbama člana 11. Zakona o finansiranju političkih stranaka uspostavi interne finansijske kontrole nad nižim organizacionim dijelovima političke stranke radi sprečavanja pogrešnog evidentiranja prihoda i rashoda, da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi pravilne i potpune evidencije o novčanim sredstvima, prihodima, rashodima i obavezama, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i Pravilnikom o predizbornim i postizbornim finansijskim izvještajima političkih stranaka, da u finansijskom izvještaju iskaže sve koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa strankom ili su pod njenom kontrolom i da postupa u skladu sa podzakonskim aktima koje donosi Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine. Takođe je preporučeno da sačinjava potvrde u skladu sa članom 6. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, da uvede obavezu vođenja blagajničkih izvještaja na dnevnom nivou uz obavezne priloge, i da poštuje i druge propise, prevashodno poreske, iz kojih proističu dodatne obaveze i troškovi.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu, utvrđeno je da Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine nije ispoštovala sve preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine nije postupila u skladu sa odredbama člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka².

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine iskazala je ukupne rashode u iznosu od 1.913.083,68 KM.

Uvidom u Rebalans programa utroška sredstava za 2021. godinu, utvrđeno je da je stranka planirala ukupne rashode u iznosu od 2.101.000,00 KM, od čega se 151.000,00 KM odnosi na planirane troškove amortizacije.

Pregledom finansijskog izvještaja i finansijske dokumentacije, utvrđeno je da je politička stranka finansijska sredstva u iznosu od 55.940,02 KM utrošila mimo Rebalansa programa utroška sredstava za 2021. godinu, kako slijedi:

- U Rebalansu programa utroška sredstava za 2021. godinu stranka je *humanitarne rashode* planirala u iznosu od 152.000,00 KM. U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je *humanitarne rashode* iskazala u iznosu od 174.067,00 KM, odnosno prekoračila je planarine *humanitarne rashode* za 22.067,00 KM.;
- Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine je planirane *troškove stručnog obrazovanja i intelektualne usluge* prekoračila za 7.575,94 KM. Stranka je ove troškove planirala u iznosu od 107.000,00 KM, dok je iste ostvarila u ukupnom iznosu od 114.575,94 KM.;
- Stranka je *troškove reklame i reprezentacije* planirala u iznosu od 167.000,00 KM. U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je *troškove reklame i propagande* iskazala u iznosu od 18.362,03 KM, *troškove reprezentacije* u iznosu od 159.092,86 KM i troškove flaširane vode u iznosu od 3.768,90 KM, odnosno ukupno 181.223,79 KM, čime je planarine *troškove reklame i reprezentacije* prekoračila za 14.223,79 KM.;
- Stranka nije planirala troškove advokatskih usluga i sudske troškove, a iste je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala u iznosu od 1.994,00 KM.; i
- Stranka je planirane *ostale rashode* prekoračila za 10.079,29 KM. U Rebalansu programa utroška sredstava za 2021. godinu stranka je *ostale rashode* planirala u iznosu od 15.000,00 KM, dok je iste ostvarila u iznosu od 25.079,29 KM.;

Pored navedenog, a uvidom u dokumentaciju, koju je dostavila politička stranka, utvrđeno je da je Središnjica stranke iz svojih poslovnih knjiga na teret ostalih rashoda isknjižila potraživanja iz ranijih godina po osnovu pozajmica datih političkim strankama Hrvatska seljačka stranka u iznosu od 10.000,00 KM i Hrvatska stranka prava BiH u iznosu od 2.000,00 KM³. Služba za reviziju smatra da je isknjižavanjem potraživanja u iznosu od 12.000,00 KM, Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine sredstva koja su obezbijedena za finansiranje stranke utrošila mimo rebalansa programa utroška sredstava.

S obzirom da je Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine finansijska sredstva utrošila mimo Rebalansa programa utroška sredstava za 2021. godinu, prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

² Finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, politička stranka može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenim svojim programom i statutom.

³ Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine je 2019. godine dala pozajmicu političkoj stranci Hrvatska seljačka stranka u iznosu od 10.000,00 KM, a političkoj stranci Hrvatska stranka prava BiH pozajmicu u iznosu od 10.000,00 KM. U toku 2019. godine Hrvatska stranka prava BiH je izvršila povrat pozajmice u iznosu od 8.000,00 KM.

b) Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 5. stav (4) i člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine nije u poslovnim knjigama evidentirala i u finansijskom izvještaju nije prijavila nenovčanu donaciju Grada Lukavac po osnovu besplatnog korištenja poslovnog prostora u toku 2021. godine, čime je prekršila odredbu člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Uvidom u podatke koje je dostavio Grad Lukavac, te Izjavu broj: 14/2023 od 21.12.2023. godine, koju je stranka dostavila uz očitovanje na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, utvrđeno je da je GO Lukavac koristio prostor u vlasništvu Grada Lukavac bez naknade.

U skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i Zakonom o finansiranju političkih stranaka politička stranka je imala obavezu da nenovčanu donaciju evidentira u poslovnim knjigama i prijavi u godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu.

- (2) Prilozi fizičkih lica koje je primio GO Mostar u iznosu od 3.500,00 KM, Odbor za distrikt Brčko u iznosu od 2.850,00 KM i Središnjica⁴ u iznosu od 1.000,00 KM nisu uplaćeni na transakcijski račun Središnjice stranke, što je suprotno odredbama člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

c) Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu obavljenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, utvrđeno je da Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine nije vodila potpune, pravilne i pravovremene evidencije o novčanim sredstvima, prihodima, rashodima i obavezama, niti je obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljem tekstu: Pravilnik), čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Kontrolom blagajne Središnjice stranke utvrđeno je da blagajnički izvještaji nisu vođeni na dnevnom nivou. Stranka nije sačinjavala naloge naplate za uplaćene priloge, već je iste evidentirala na uplatnicama-priznanicama, što nije uobičajeno za poslovanje gotovinom putem blagajne.
- (2) Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine nije u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala tačne podatke o članarinama, čime je prekršila odredbe člana 13. Pravilnika.

Uvidom u izvode sa transakcijskog računa OO Stolac utvrđeno je da su prihodi od članarina ostvareni u iznosu od 2.814,00 KM, dok je stranka u obrascu 3 (izvori finansiranja) iskazala članarine OO Stolac u iznosu od 1.955,99 KM.

- (3) Politička stranka je u obrascu 3-a (prilozi fizičkih lica) godišnjeg finansijskog izvještaja navela pogrešne podatke o donatorima i brojevima izdatih potvrda, čime je prekršila odredbe člana 14. Pravilnika. Takođe, utvrđeno je da izdate potvrde o primljenim priložima od fizičkih lica ne sadrže sve potrebne podatke propisane članom 6. Pravilnika.

-Stranka je u korigovanom obrascu 3-a godišnjeg finansijskog izvještaja za OO Grude u dijelu u kojem se upisuje broj potvrde, za donaciju fizičkog lica Ljubo Grizelj u iznosu od 2.000,00 KM navela broj potvrde 02-1/21, a za donaciju istog lica u iznosu od 1.000,00 KM broj potvrde 02-1/21. Uvidom u dostavljene potvrde utvrđeno je da je stranka izdala potvrdu br. 1/21 za

---

⁴ Prilog fizičkog lica Mario Cvitković.

donaciju ovog fizičkog lica u iznosu od 1.000,00 KM, dok na potvrdi o primljenom prilogu u iznosu od 2.000,00 KM nije naveden broj potvrde.

-Uvidom u dostavljene potvrde o primljenim priložima od fizičkih lica-donatora OO Grude, utvrđeno je da na tri (3) potvrde nije naveden broj potvrde, a da na jednoj (1) potvrdi nije navedena adresa donatora.

-Izvršen je uvid u blagajničku dokumentaciju Središnjice o uplatama donacija fizičkih lica i utvrđeno da su u dnevniku blagajne za januar evidentirani prilozi fizičkih lica u ukupnom iznosu od 9.600,00 KM, u dnevniku blagajne za februar prilozi fizičkih lica u ukupnom iznosu od 47.500,00 KM, te u dnevniku blagajne za mart prilozi fizičkih lica u ukupnom iznosu od 23.255,00 KM, odnosno ukupno 80.355,00 KM, što čini 51% ukupno primljenih priloga fizičkih lica.

Politička stranka je za jedan dio uplata izdala izjave-potvrde o primljenim priložima koje ne sadrže broj potvrde ili brojevi navedeni na potvrdama ne odgovaraju brojevima iskazanim u obrascu 3-a. Takođe, utvrđeno je da brojevi potvrda nisu navođeni hronološki, što ukazuje da politička stranka ne izdaje potvrde na način da obezbijedi kontinuitet, odnosno postupa suprotno odredbama člana 6. Pravilnika.

1. Kontrolom blagajničkog izvještaja Središnjice stranke 01/21 od 31.01.2023. godine, utvrđeno je da je stranka u gotovini primila priloge pet (5) fizičkih lica u ukupnom iznosu od 9.600,00 KM⁵, te je iste uplatila na transakcijski račun dana 25.01.2021. godine. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da politička stranka nije sačinjavala naloge uplate, već je na osnovu uplatnica-priznanica (u daljem tekstu: uplatnica) evidentirala ulaze u blagajnu. Takođe, utvrđeno je da je na uplatnicama naveden datum prijema priloga 25.01.2021. godine, te hronološki brojevi od broja 001/2021-d do broja 005/2021-d. Uz svaku uplatnicu stranka je dostavila i izjavu-potvrdu o primljenim priložima, međutim, na četiri (4) potvrde su navedeni brojevi iz 2020. godine, te je u dijelu u kojem se upisuje datum izdavanja potvrde navedeno 28.12.2020. godine.
2. Kontrolom uplata donacija u iznosu od 12.000,00 KM na transakcijski račun Središnjice stranke od 05.02.2021. godine, utvrđeno je da je stranka u gotovini primila priloge osam (8) fizičkih lica u iznosima od 300,00 KM do 2.500,00 KM, te je izdala uplatnice od broja 006/2021-d do broja 013/2021-d. Uz svaku uplatnicu stranka je dostavila i izjavu-potvrdu o primljenim priložima, međutim, na četiri (4) od osam (8) izdatih potvrda brojevi ne odgovaraju brojevima navedenim u finansijskom izvještaju. Takođe, brojevi potvrda nisu navođeni hronološki.
3. Dana 09.02.2021. godine na transakcijski račun Središnjice stranke uplaćena su sredstva u iznosu od 5.500,00 KM. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da su četiri (4) fizička lica dana 08.02.2021. godini dala priloge stranci u gotovini u iznosima od 1.000,00 KM do 2.000,00 KM, te je stranka izdala uplatnice od broja 014/2021-d do broja 017/2021-d. Kontrolom izdatih izjava-potvrda o primljenim priložima utvrđeno je da podaci o brojevima potvrda koje je stranka navela u obrascu 3-a ne odgovaraju brojevima izdatih potvrda.
4. Dana 10.02.2021. godine na transakcijski račun Središnjice stranke uplaćena su sredstva u iznosu od 9.500,00 KM. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da je, dana 09.02.2021. godini, sedam (7) fizičkih lica dalo priloge u gotovini u iznosima od 500,00 KM do 2.000,00 KM, te da je stranka izdala uplatnice od br. 018/2021-d do br. 024/2021-d. Kontrolom izdatih izjava-potvrda o primljenim priložima utvrđeno je da

---

⁵ Mario Kordić u iznosu od 3.000,00 KM, Rafael Gagro u iznosu od 1.500,00 KM, Tomo Sopta u iznosu od 1.100,00 KM, Vlatko Marinović u iznosu od 1.500,00 KM i Ivan Kožul u iznosu od 2.500,00 KM.

podaci o brojevima potvrda koje je stranka navela u obrascu 3-a ne odgovaraju brojevima koje su navedeni na potvrdama.

5. Kontrolom dostavljene dokumentacije, utvrđeno je da su dana 16.02.2021. godine na transakcijski račun Središnjice stranke uplaćena sredstva u iznosu od 8.500,00 KM koja su prikupljena u gotovom novcu putem blagajne dana 15.02.2021. godine. Naime, četiri (4) fizička lica su uplatila priloge u gotovini u iznosima od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM, te je stranka izdala uplatnice od br. 025/2021-d do br. 028/2021-d. Kontrolom izdatih izjava-potvrda o primljenim priložima utvrđeno je da u potvrdama nisu navedeni brojevi potvrda, a da je stranka u obrascu 3-a navela brojeve potvrda.
  6. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da su tri (3) fizička lica dana 16.02.2021. godini uplatila priloge u gotovini u ukupnom iznosu od 7.500,00 KM, te da je 17.02.2021. godine izvršen polog sredstava na transakcijski račun. Stranka je izdala uplatnice, te izjave-potvrde o primljenim priložima na kojima nije navela brojeve.
  7. Dana 25.02.2021. godine u blagajnu stranke su uplaćena sredstva po osnovu donacija tri (3) fizička lica u ukupnom iznosu od 4.500,00 KM, te je 26.02.2021. godine izvršen polog sredstava na transakcijski račun. Stranka je izdala uplatnice o prijemu priloga, te izjave-potvrde o primljenim priložima na kojima nije naveden broj potvrde.
  8. Dana 11.03.2021. godine u blagajnu stranke su uplaćena sredstva po osnovu donacija četiri (4) fizička lica u ukupnom iznosu od 10.000,00 KM. Stranka je izdala uplatnice o prijemu, te izjave-potvrde o primljenim priložima na kojima nije naveden broj potvrde.
- (4) Uvidom u dostavljene potvrde o primljenim priložima od pravnih lica, utvrđeno je da izdate potvrde ne sadrže identifikacioni broj i adresu sjedišta donatora, što je suprotno odredbama člana 6. Pravilnika.
- (5) Stranka u poslovnim knjigama nije evidentirala i u godišnjem finansijskom izvještaju nije iskazala nenovčanu donaciju Grada Lukavac po osnovu korištenja poslovnog prostora, čime je prekršila odredbe člana 13. i 18. Pravilnika.
- Politička stranka nije u poslovnim knjigama⁶ evidentirala nenovčanu donaciju Općine Ljubuški po osnovu korištenja poslovnog prostora, koju je obrascu 3-e (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obavezu da plati) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala u iznosu od 2.304,00 KM.
  - Stranka je u obrascu 3-e iskazala nenovčanu donaciju Općine Vareš po osnovu korištenja poslovnog prostora u iznosu od 830,00 KM, dok je Općina Vareš dostavila podatke da nijedna politička stranka nije koristila prostorije u vlasništvu Općina Vareš u 2021. godini. Isto tako, politička stranka je u dodatnoj dokumentaciji dostavila Rješenje Općine Vareš iz 2000. godine prema kojem se HDZ BiH daju u posjed prostorije Općine Vareš.
- (6) Politička stranka u godišnjem finansijskom izvještaju nije iskazala tačne podatke o prihodima iz budžeta, čime je prekršila odredbe 13. i 19. Pravilnika.
- Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine nije u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala prihode iz budžeta Opštine Pelagićevo. Uvidom u podatke koje je dostavila Opština Pelagićevo utvrđeno je da su sredstva predviđena za finansiranje Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine u iznosu od 1.000,00 KM uplaćena na tekući račun fizičkog lica Ivane Nadarević, na lični zahtjev.
- Politička stranka je u obrascu 3-f (prihodi iz budžeta) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala prihode iz budžeta Općine Novi Travnik u iznosu od 25.800,00 KM. Uvidom u podatke koje je dostavila Općina Novi Travnik utvrđeno je da je političkoj stranci u toku 2021. godine uplaćeno

---

⁶ Podaci iz Bruto bilansa OO Ljubuški na dan 31.12.2021. godine koji je dostavljen 17.11.2023. godine.

ukupno 26.100,00 KM. Sredstva su uplaćena na transakcijski račun OO Novi Travnik broj: 1549995000504671.

- (7) Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju prihode Središnjice stranke iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine iskazala u iznosu od 626.743,63 KM.

Kontrolom iskazanog prihoda utvrđeno je da je u toku 2021. godine iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine na račun Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine uplaćeno ukupno 653.139,14 KM, od čega je na račun Hrvatske kršćanske demokratske unije BiH prebačeno 26.395,57 KM, odnosno Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine ostvarila je prihode iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine u iznosu od 626.743,63 KM.

Uvidom u poslovne knjige Središnjice stranke, utvrđeno je da je stranka u svojim poslovnim knjigama na analitičkoj kartici konta 41101-*prihodi iz budžeta Federacije BiH* (OJ: HDZ BiH Središnjica) iskazala prihode iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine u iznosu od 733.025,45 KM. Stranka je sredstva isplaćena Hrvatskoj kršćanskoj demokratskoj uniji BiH u ukupnom iznosu od 26.395,57 KM evidentirala na dugovnoj strani konta 41101-*prihodi iz budžeta Federacije BiH*. Takođe, na dugovnoj strani konta 41101-*prihodi iz budžeta Federacije BiH* stranka je evidentirala i prenos sredstava nižim organizacionim dijelovima stranke u ukupnom iznosu od 40.100,00 KM, te je proknjižila plaćanje obaveze po osnovu poreza na promet nekretnina u iznosu od 13.134,00 KM. Pored navedenog, stranka je na ovom kontu evidentirala i prenos razlike u iznosu od 256,68 KM koji je nastao kao rezultat gašenja računa OO Kotor Varoš.

Smatramo da stranka prenos sredstava Hrvatskoj kršćanskoj demokratskoj uniji BiH, interne prenose sredstava i druga plaćanja nije trebala evidentirati na dugovnoj strani konta 41101-*prihodi iz budžeta Federacije BiH* jer nije riječ o prenosu prihoda po obračunu rezultata, već o prenosu sredstava drugoj političkoj stranci, internom prenosu sredstava između odbora, te knjiženju plaćanja obaveza po osnovu poreza na promet nekretnina koji ulazi u trošak nabavke nekretnine.

- Podaci o ukupnim prihodima stranke iskazani u Bilansu uspjeha za 2021. godinu ne odgovaraju podacima iz korigovanog godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu. U korigovanom godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu stranka je iskazala prihode u ukupnom iznosu od 2.400.022,19 KM, dok su u Bilansu uspjeha za 2021. godinu ukupni prihodi iskazani u iznosu od 2.403.176,00 KM.
- Kontrolom knjigovodstvenih evidencija OO Ljubuški utvrđeno je da nisu vođene pravilne evidencije o prihodima i rashodima, odnosno da je stranka troškove po osnovu dva računa iz 2020. godine u ukupnom iznosu od 20.250,00 KM umjesto na kontu rashoda iz ranijih godina evidentirala na dugovnoj strani konta 41102-*prihodi iz budžeta*, čime je izbjegla da iskaže rashode u iznosu od 20.250,00 KM.

- (8) Uvidom u analitičke kartice Općinskog odbora Vitez utvrđeno je da podaci koje je politička stranka iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju ne odgovaraju podacima iz poslovnih knjiga koje je vodio ovaj odbor za 327,33 KM, od čega se 300,00 KM odnosu na troškove zakupnine poslovnog prostora.

Naime, politička stranka je u poslovnim knjigama troškove zakupnine poslovnog prostora koji je koristio OO Vitez evidentirala u manjem iznosu za 300,00 KM u odnosu na ostvarene, odnosno nije iskazala obaveze prema dobavljaču JU „RadioVitez“ u iznosu od 300,00 KM.

Isto tako, utvrđeno je da je Općinski odbor Vitez plaćao naknadu fizičkom licu za vođenje poslovnih knjiga, a da na isplaćenu naknadu nije obračunao niti platio pripadajući porez na dohodak i doprinose.

Općinski odbor Vitez nije u svojim poslovnim knjigama ukalkulisao troškove bruto plaće za decembar 2021. godine, niti obaveze po istom osnovu, te iste nije ni iskazao u obrascima godišnjeg finansijskog izvještaja, čime su prekršene odredbe člana 21, 22. i 24. Pravilnika.

- (9) Politička stranka nije u godišnjem finansijskom izvještaju pravilno iskazala podatke o svojim rashodima, čime je prekršila odredbe člana 21. i 22. Pravilnika. Takođe, pregledom finansijskih izvještaja utvrđeno je da dio rashoda nije pravilno klasifikovan, kao i da stranka u poslovnim knjigama nije evidentirala sve rashode.

-Kontrolom iskazanih podataka o rashodima Središnjice stranke utvrđeno je da je stranka troškove reprezentacije za flaširanu vodu iskazala u poslovnim knjigama na kontu 4003-*utrošena voda*, te iskazala kao utrošak vode u godišnjem finansijskom izvještaju.

-Uvidom u blagajnički izvještaj Središnjice br. 01/21 od 31.01.2021. godine utvrđeno je da su putem blagajne isplaćeni računi za gorivo iz 2020. godine u iznosu od 147,49 KM. Stranka je navedene račune evidentirala kao troškove 2021. godine.

-Politička stranka nije u poslovnim knjigama evidentirala i u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove zakupnine poslovnog prostora koji je koristila u Lukavcu.

-Kontrolom iskazanih troškova zakupnine poslovnih prostorija utvrđeno je da su troškovi zakupnine iskazani u manjem iznosu u odnosu na ugovorenu cijenu zakupnine, kako slijedi: GO Bihać u iznosu od 15.311,16 KM i ŽO SBK Busovača u iznosu od 400,00 KM.

-Politička stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove zakupnine poslovnih prostorija OO Kakanj u iznosu od 2.250,00 KM, OO Vareš u iznosu od 830,00 KM i ŽO ZE-DO Žepče u iznosu od 5.700,00 KM.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da je stranka za OO Kakanj dostavila izjavu da ovaj odbor koristi prostorija GO Zenica u 2020. godini, zatim, dostavila je Rješenje Općine Vareš iz 2000. godine prema kojem se HDZ BiH daju u posjed prostorije Općine Vareš, dok je za ŽO ZE-DO Žepče navela da koristi prostorije koje su u vlasništvu OO Žepče. Takođe, Općina Vareš je dostavila podatke da nijedna politička stranka nije koristila prostorije u vlasništvu Općina Vareš u 2021. godini.

S obzirom da nije dostavljena dokumentacija, nije moglo biti potvrđeno da li su troškovi zakupnine koje su iskazali Odbor za distrikt Brčko u iznosu od 3.600,00 KM i OO Teslić u iznosu od 73,81 KM, pravilno iskazani.

- (10) Politička stranka nije u obrascu 5 (obaveze) iskazala tačne podatke o svojim obavezama na dan 31.12.2021. godine, čime je prekršila odredbe člana 24. Pravilnika.

-Politička stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala obaveze prema Općini Grude u iznosu od 2.878,20 KM, što ne odgovara podacima koje je dostavila općina. Prema podacima koje je dostavila Općina Grude, obaveze stranke prema ovoj općini na dan 31.12.2021. godine iznose 1.439,10 KM.

-U obrascu 5 politička stranka je iskazala da su obaveze OO Ljubuški iznosile 287,49 KM, što odgovara podacima iz poslovnih knjiga. Međutim, politička stranka u svojim poslovnim knjigama vodi preplatu kod dobavljača „Motel Restoran Most” u iznosu od 343,00 KM, što ukazuje da stranka ne vodi svoje poslovne evidencije u skladu sa računovodstvenim propisima.

- (11) Uvidom u finansijsku dokumentaciju političke stranke i knjigovodstvene isprave utvrđeni su nedostaci kod dijela računa dobavljača koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim

događajima, dok je neke troškove stranka evidentirala na osnovu predračuna. Takođe, utvrđeno je da računi nisu ovjereni za knjiženje i plaćanje⁷.

-Stranka je evidentirala troškove usluga portala i domene po računu pravnog lica „Federalna novinska-agencija-FENA“ Sarajevo br. 661/2021 od 30.11.2021. godine na iznos od 100,00 KM na kojoj je navedeno da je fakturisano na osnovu narudžbenice broj 20/21 za mjesec novembar 2021. godine, bez navođenja vrste usluge i količine.

-Na kontu 40154-ostali troškovi promidžbe stranka je evidentirala račun pravnog lica „Mirovec“ d.o.o. Čitluk br. 6/21 od 22.02.2021. godine na iznos od 2.340,00 KM na kojoj je navedeno da je fakturisano izvođenje usluga, bez navođenja vrste usluge i količine.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se političkoj stranci Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa programom utroška i statutom,*
- *da prijavljuje sve priloge,*
- *da, u skladu sa članom 6. stav (2), priloge prima na transakcijski račun Središnjice,*
- *da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi potpune, pravilne i pravovremene evidencije o novčanim sredstvima, prihodima, rashodima i obavezama i*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine podnosi na način i u formi koju je Centralna izborna komisija BiH propisala Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

Takođe, političkoj stranci se preporučuje:

- *da potvrde o primljenim priložima, koje je dužna izdavati u skladu sa odredbama člana 6. Pravilnika, izdaje vodeći računa o hronološkim brojevima potvrda, te na način koji nesumnjivo potvrđuje da su podaci o donatorima-fizičkim licima i datumu prijema priloga tačni i*
- *s obzirom da je znatan dio priloga primila u gotovom novcu putem blagajne, preporučujemo da priloge fizičkih lica prima isključivo i direktno na transakcijski račun jer to osigurava veću transparentnost i smanjuje mogućnost grešaka pri evidentiranju prihoda u poslovnim knjigama i iskazivanju istih u finansijskom izvještaju, odnosno omogućava ovlaštenom licu da izdaje potvrde o naplaćenim priložima na pravilan način.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine se očitovala na mišljenje revizora i nalaze revizije date u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu.

---

⁷ U skladu sa računovodstvenim propisima, knjigovodstvena isprava mora biti potpuna, istinita, računski tačna i uredna, sačinjena tako da omogućava potpun uvid u vjerodostojnost dokumenta. Sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i obim nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl.

Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine je izvršila povrat priloga pravnom licu „Roco-Commerce“ d.o.o. Livno u iznosu od 5.000,00 KM i „Zabrišće“ d.o.o. Livno u iznosu od 100,00 KM koje je, suprotno odredbi člana 8. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, primila u toku 2021. godine. Takođe, Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine je izvršila povrat sredstava Gradu Stolac u iznosu od 3.058,52 KM, koje je suprotno odredbi člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, primila iz budžeta ovog grada u toku 2021. godine. Uz očitovanje na nalaz kojim je utvrđeno da prihodi OO Stolac od članarina nisu pravilno iskazani, stranka nije dostavila dokaze kojim potkrijepila svoje primjedbe.

Stranka je korigovala obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu: obrazac 3, prilog uz obrazac 3, obrasce 3-a Središnjice i OO Grude i obrazac 4.1 Središnjice, čime je djelimično otklonila nedostatke u popunjavanju finansijskog izvještaja.

Služba za reviziju je uvažila sve argumentovane primjedbe političke stranke i u skladu sa istim korigovala nalaze revizije iz preliminarnog izvještaja.

Šef Odsjeka za revizijske poslove, revizor
Sanja Tošović

Šef Službe za reviziju
Mr.sc Hasida Gušić